

T.C. ULAŖTIRMA VE
ALTYAPI BAKANLIĐI

ULAŖAN VE ERİŖEN TÜRKİYE

KARAYOLU SEKTÖRÜ

1

KARAYOLU

KARAYOLU SEKTÖRÜ

Ulaştırma sistemleri ve hizmetleri modern ekonomilerin ve toplumsal gelişmenin temel ögesidir. 21. yüzyıl dünyasında yeterli ve çağdaş ulaşım hizmeti olmaksızın sosyal ve ekonomik hayatı canlı ve dinamik tutmak mümkün değildir. Bu nedenle ulaşım uygulamalarında; modern teknolojilerle çağdaş yaklaşım ve politikalar tercih edilerek, yatırımda ve işletmecilikte kaynakların etkin ve verimli kullanılması, mevcut altyapı ve tesislerin kapasitelerinin en üst düzeyde tutulması, çevresel, kentsel, insani ve tarihi değerleri koruyan ve destekleyen, büyük projelerde; toplumdaki her bireyin söz ve karar sahibi olduğu, meslek kuruluşlarının ve sivil toplum örgütlerinin her aşamada karar süreçlerine katıldığı yöntem ve teknikler kullanılması artık bir zorunluluk haline gelmiştir.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de ulaştırmanın ana bileşenini karayolu sektörü oluşturmaktadır. Özellikle son 20 yılda gelişmekte olan ülkelerin yanı sıra gelişmiş ülkelerde de ulaştırma; karayolu ve otomobil egemenliği altındadır. Yakın çevremizde bulunan Avrupa ülkelerinin ulaştırma türlerinin dağılımı incelendiğinde karayollarındaki yolcu ve yük taşımacılığının diğer modlara göre paylarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Özetle karayolu ulaşımı; noktalar arasında kesintisiz taşımaya imkân vermesi, esnek yapısı, hızı ve modlar arası geçişlere uyumlu olması nedeniyle giderek artan bir gelişme göstermektedir. Ayrıca gelişmiş ülkelerde 1.000 kişiye düşen otomobil sayısının 350-500 ve

toplam taşıt sayısının 450-650 olmasına karşılık ülkemizde bu değerler 167 otomobil sayısı olmak üzere toplam taşıt sayısı 298 ile gelişmiş ülkelerin ortalama değerlerinin oldukça altında yer almaktadır. Ülkemizin, gelecek 20 yıl içinde AB28 ortalaması olan 570 otomobil/1000 kişilik otomobil sahiplik düzeyine ulaşacağı öngörülmektedir. Dolayısıyla bu düzeyin gerektirdiği karayolu altyapısı gelişiminin de artarak devam etmesi önem arz etmektedir.

Karayolu sektöründe; yollarımızın geometrik standardını yükseltmekte, güvenli ve konforlu bir ulaşım ağı tesis ederek ülkemizin refaha giden yolunu açmaktayız. Otoyol ve Bölünmüş yol yapım çalışmaları, ağır taşıt trafiği yüksek güzergâhların Bitümlü Sıcak Karışım (BSK) kaplamalı hale getirilmesi, trafik güvenliği altyapısı ve denetim hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaza kara noktalarının iyileştirilmesi, çevreci yolların yaygınlaşması, bakım çalışmalarının 7/24 sürdürülmesi neticesinde karayollarımızdaki hizmet seviyesini, seyahat konforunu ve trafik güvenliğini artırmaktayız.

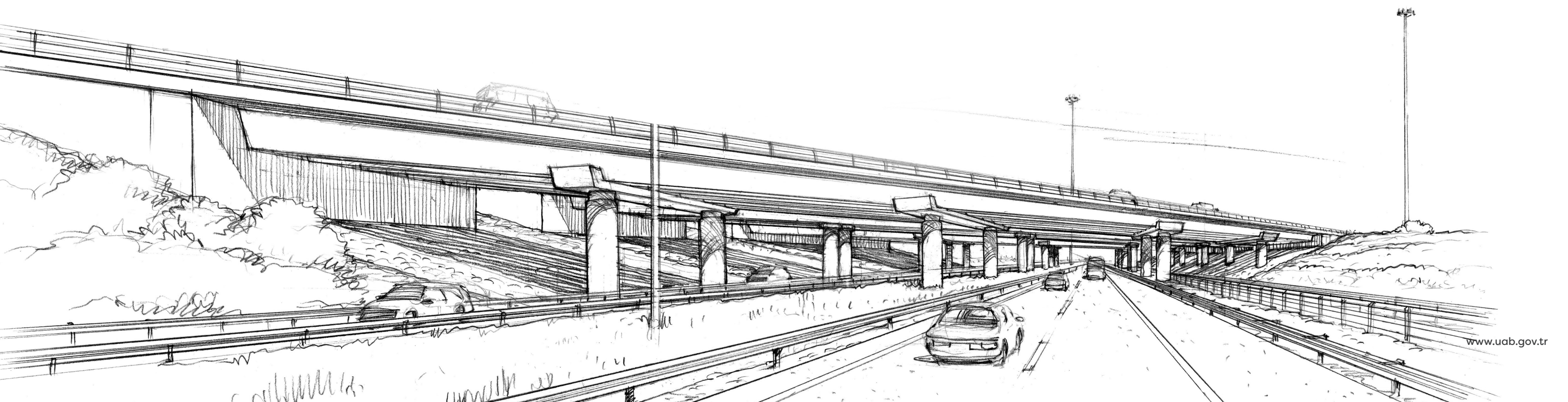
Ülkemizde bütünsel kalkınma odaklı, mobilite-dijitalleşme-lojistik dinamikleriyle şekillenen ve dünyayı coğrafyamıza entegre etmeyi hedefleyen Bakanlığımızın öncülüğünde planlanan ve bir bir hayata kazandırılan projeler ve dev atılımlarla, geleceğe emin adımlarla ilerleyen ulaştırma stratejilerimizin en belirgin örneklerini sunmaktayız. Yap-İşlet-Devret modeliyle yaptığımız; İstanbul-İzmir Otoyolu, Kuzey Marmara Otoyolu, Menemen-Aliağa-Çandarlı Otoyolu, Ankara-Niğde Otoyolu, Malkara-Çanakkale Otoyolu gibi

önemli otoyol yatırımlarıyla karayolu yolculuğunun konforunu ve standartlarını yükselttik. Bölünmüş Yollar sayesinde ortalama trafik hızı 40 kilometreden 88 kilometreye çıkarken, sanayicimizin ürettiği malın ihtiyaç sahiplerine daha hızlı ulaşmasını, esnafımızın daha güvenli ticaret yapmasını sağladık. Bizim için en önemli sonuç ise bütün yol ağımızda hareket eden trafiğin yaklaşık %83'üne hizmet veren bölünmüş yollar sayesinde can kayıplarını yüzde 81 oranında azalttık.

Dağları tünellerle geçtik. Karayolu tünel sayımızı 83'ten 469'a, karayolu tünel uzunluğumuzu ise 50 km'den 663 kilometreye ulaştırdık. Kuzey Marmara Otoyolu Tünelleri, Ovit Tüneli, 15 Temmuz İstiklal Tüneli, Orhangazi, Buruncuk, Honaz, Cudi Dağı, Erkenek, Cankurtaran, Sabuncubeli, Phaselis, Salarha, Assos, Troya, Hasankeyf, Prof. Dr. Şaban Teoman Duralı, Uzunkum, Aslankaya, Değirmenağzı 1 ve 2, Marmara, Avrasya Tünelleri gibi önemli sanat yapılarını ülkemize kazandırdık. Köprü ve viyadük çalışmalarında ise son yıllarda yapımı, tasarımı, kontrolü ve kullanılan kaynakları yüzde 100 yerli ve milli imkanlarla yapılan ve Karayollarının marka değerini yükselten önemli teknolojik köprüleri hizmete sunduk. 1915 Çanakkale Köprüsü, Osmangazi Köprüsü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Kömürhan Köprüsü, Nissibi Köprüsü, Ağın Köprüsü, Botan Çayı Beğendik Köprüsü, Tohma Köprüsü, Kozlu Viyadüğü ve Köprüleri, Bornova Viyadüğü, Filyos 5 Köprüsü, Giresun Duroğlu Varyantı Köprüleri, Sinop Şevki Şentürk ve Terminal Köprüleri, Hasankeyf-2 Köprüsü, Taşlıgüney-2 Viyadüğü.

Şehir içi trafik ile şehirlerarası trafiği birbirinden ayıran, kent merkezlerindeki trafik yoğunluğunu rahatlatarak kesintisiz ulaşım sağlayan, tam erişim kontrollü çevre yollarımızı ülkemiz genelinde yaygınlaştırmayı hedefliyoruz. Yollarımızda Akıllı Ulaştırma Sistemlerini (AUS) yaygınlaştırıp karayolu ağının mevcut kapasitesinin en etkin şekilde kullanılması için yoğun bir şekilde çalışıyoruz. Karayolu kaynaklı çevresel etkileri azaltan, enerji verimliliğini artıran, tarihi ve kültürel varlıkları koruyan çalışmaları ön plana çıkarıyoruz. 100 Milyon taşıt-km başına can kaybı sayısını 5,72 seviyelerinden 1,12'ye düşmesini sağlayarak, yaklaşık 5 kat azaltarak daha güvenli karayolu ulaşımı altyapısını oluşturduk.

Trafik güvenliği çalışmaları kapsamında; kaza kara noktaları ile kaza potansiyeli yüksek noktaların iyileştirilmesi, yatay ve düşey işaretlemeler yapılması, adaptif ve yarı adaptif sinyalleme kavşakların kurulması, sarsma bandı uygulamaları, motorcu dostu otokorkuluk yapımı ve ağırlık-boyut denetimlerinin yapılması faaliyetlerini ülkemiz genelinde yürütmeye devam ediyoruz.

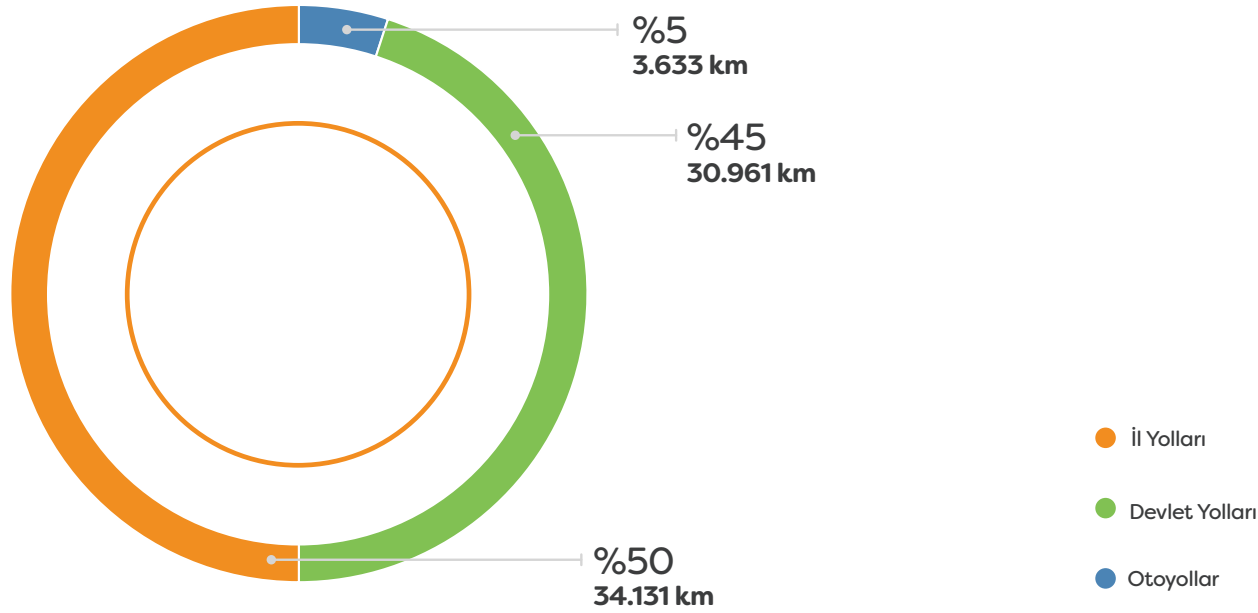

SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

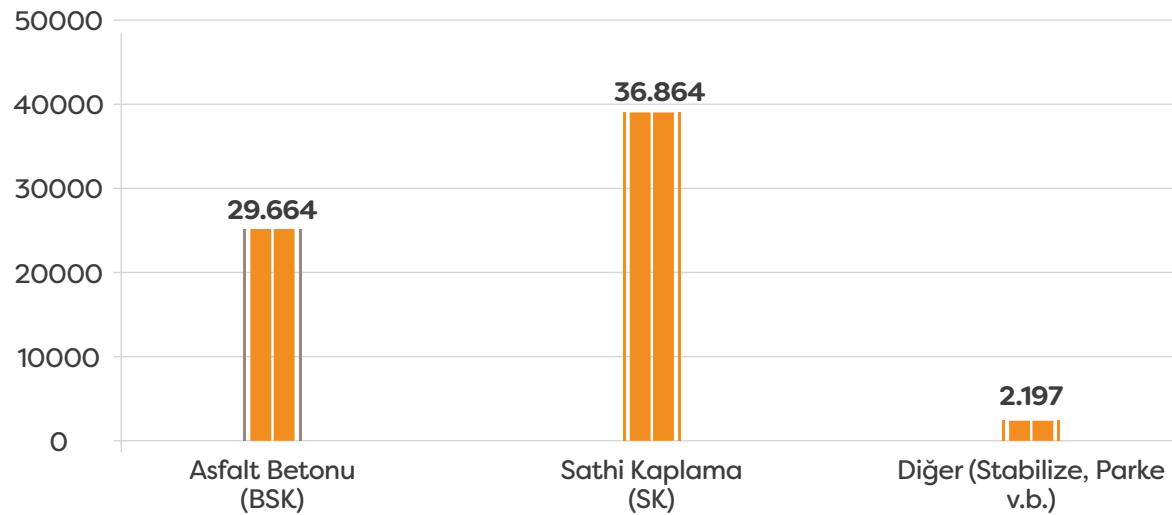
Yol Ağı Durumu (68.725 km)

Bugün Bakanlığımızın karayolları ağında 3.633 km otoyol, 30.961 km devlet yolu ve 34.131 km il yolu olmak üzere toplam 68.725 km yol bulunmaktadır (Grafik 1). Bu yol ağının 28.816 km'si bölünmüş yoldur.

Grafik 1 - Yol Ağı Durumu (km)

Grafik 2 - Üst Yapı Satış Durumu (Km)

Bölünmüş Yolların Satış Durumu (28.816 km)

Tablo 1 - Bölünmüş Yolların Satış Durumu

BÖLÜNMÜŞ YOL	BSK (km)	SK (km)	TOPLAM (km)
2002 SONU	3.890	2.211	6.101
2003-2022 (Kasım)	8.408	14.307	22.715
TOPLAM	12.298	16.518	28.816

Karayolu Sistemi

Ülkemizde yolcu ve yük taşımacılığında en fazla tercih edilen ulaşım türü karayolu olup, 2021 yılı itibarıyla yurt içi yolcu taşımacılığının %92,7'si ve yük taşımacılığının %90'ı karayolu ile yapılmaktadır (Grafik 3).

Grafik 3 - Türkiye'de Ulaşım Türlerine Göre Yurt İçi Yolcu ve Yük Taşıma Oranları

